

NIEUWSmail

Nieuwsbrief voor
vrijwilligers van Landgoedwerkgroepen en
Buitenplaatswerkgroepen in Gelderland
September 2017

Oude boomgaard bij landgoed De
Kemnade

In deze nieuwsbrief o.a.:

- Inheemse bomen en struiken
- Programma praktijknetwerkbijeenkomst
- Cursussen
- Natuurwerkdag
- Gereedschapsdepot
- Nieuws uit de groepen
- Plantmateriaal bestellen
- Knotbomenactie
- Agenda

Belangstelling voor inheemse bomen en struiken op landgoed of buitenplaats?

De landelijk opererende stichting Heg & Landschap krijgt jaarlijks van de Franse Foundation Yves Rocher de middelen om tienduizenden oorspronkelijk inheemse bomen en struiken aan te laten planten op erven, in het landschap, tijdens boomfeestdagen etc. Dit tegen een geringe eigen bijdrage. Bij voldoende afname zijn er geen transportkosten. Het lijkt erop dat er mogelijkheden zijn voor particuliere landgoederen en buitenplaatsen. Hierbij nodig ik de bezitters van particuliere landgoederen en buitenplaatsen uit om als landschapsherstel nodig is, eens te informeren naar de mogelijkheden: meld je bij de stichting Heg & Landschap en informeer naar de mogelijkheden.

Definitief programma Praktijknetwerkbijeenkomst op landgoed de Kemnade

Iedereen is nu al twee keer uitgenodigd, maar we doen het gewoon nog een keer: jullie zijn van harte welkom, met twee man (bijvoorbeeld begeleider/coördinator of coördinator/vrijwilliger) op zaterdag 16 september op landgoed de Kemnade van 10:00 tot 16:00 uur. Locatie: De Kemnade 1, 7048 AC, Wijnbergen. Organisator: André Kaper (06-46633200). Gastheer en docent: Willem Bee-laerts.

Programma

10:00 uur	Ontvangst met koffie en welkomstwoord
10:15 uur	Hoe gaat met de groepen?
11:15 uur	Presentaties over de Kemnade en theorie over beheer van groen erfgoed
12:30 uur	Lunch (wordt verzorgd)
13:30 uur	Rondleiding door tuin en park, buiteninstructies, antwoorden op vragen van deelnemers over onderhoud, snoeitechnieken, aanleg, etc.
15:30 uur	Afronding met thee en koffie
16:00 uur	Einde.

Er zijn al 16 aanmeldingen, dus er zijn nog vier plaatsen!!!

Hoe zit het met de leeftijdsgrens van de Ongevallenverzekeringen bij vrijwilligers?

De coördinator van de Paleisparkwerkgroep (Reint Fickweiler) stelde deze vraag, die vaker wordt gesteld. Dit is het antwoord:

1. Je eigen verzekering: zul je zelf even na moeten kijken;
2. Voor de VNG vrijwilligersverzekering die gemeenten afsluiten, geldt geen leeftijdslimiet;
3. De ongevallenverzekering voor vrijwilligers van SLG heeft een leeftijdslimiet van 75 jaar.

Meer informatie.

Sommige landgoederen hebben ook een vrijwilligersverzekering. Als dat zo is, kun je dat in de polisvoorwaarden van de betreffende verzekering opzoeken.

Cursussen

Training veldhulpverlening

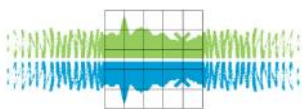
Meld je snel aan voor de allerlaatste plekken voor de gratis training Veldhulpverlening voor

Deze nieuwsbrief is bestemd voor vrijwilligers van Landgoed- en Buitenplaatswerkgroepen. Via deze brief informeren wij hen over ontwikkelingen en nieuws.

Contactpersoon is André Kaper,
a.kaper@landschapsbeheer-gelderland.nl of telefoon
06 - 46633200.

Zorg voor ons landschap
DAT DOEN WE SAMEN

Stichting Landschapsbeheer Gelderland

beheervrijwilligers op 27 of 31 oktober.

Maaien met de zeis en Sinusbeheer

De twee zeiscursussen mochten weer op een mooie belangstelling rekenen. Op 26 augustus was het Nederlands kampioenschap maaien met de zeis, [zie hier voor een impressie](#). Op 2 september organiseerden we een cursus Sinusbeheer. Dit is een vrij nieuwe methode, door de Vlinderstichting uitgedokterd, om hooilandjes zo insectvriendelijk door het jaar heen te maaien. Een geslaagde pilot waar we volgend jaar op doorgaan.

Algemene Coördinatorenbijeenkomst 7 oktober voor alle 282 bij SLG aangesloten werkgroepen

Zaterdagochtend 7 oktober is de bijeenkomst voor coördinatoren van beheergroepen en landgoed- en buitenplaatswerkgroepen. Je bent van harte welkom om inspiratie op te doen en ervaringen en kennis uit te wisselen. We zijn te gast op biologische boerderij Veld en Beek in Doorwerth bij Arnhem. Na een rondleiding door de boer borduren we verder op het thema biodiversiteit en besteden we aandacht aan veilig werken. We sluiten af met een lekkere en gezellige streekeigen lunch. Op het moment van lezen zit de uitnodiging misschien al in je mailbox en anders ontvang je die binnenkort. Aanmelden kan al door een [mail](#) te sturen. Heel graag tot dan!

Natuurwerkdag

Op zaterdag 4 november is het landelijke [Natuurwerkdag](#). Heeft jullie groep al eerder meegedaan aan de Natuurwerkdag, dan heeft de locatieleider al een mail ontvangen met de vraag of jullie ook dit jaar weer een locatie organiseren. Hebben jullie nog niet eerder meegedaan of nog geen mail ontvangen? Meld je dan voor 18 september bij [Esther van den Berge](#) (coördinator Natuurwerkdag Gld.) als Natuurwerkdag-locatie. Je kunt ook de samenwerking zoeken met een groep bij jou in de buurt om samen een locatie te organiseren. Kijk [hier](#) voor groepen bij jou in de buurt.

We starten dit jaar een samenwerking met Bionext: biologische boeren en tuinders organiseren een werklocatie tijdens de Natuurwerkdag. Hieronder een overzicht van deelnemende landgoederen in voorgaande jaren.

<p>2014: Appel Hemmen Gerven en Hell de Valkenberg Huis Sevenaer</p>	<p>2015: Gerven en Hell Voorstonden de Valkenberg Huis Sevenaer</p>	<p>2016: Landgoed Old Putten Hemmen de Valkenberg Gerven en Hell Voorstonden Schouwenburg (samen met SLE)</p>
---	--	--

Deelname van Landgoederen en buitenplaatsen op de Natuurwerkdag 2014-2016:

Staat jouw landgoed/buitenplaats er niet bij? Wil je voor het eerst een locatie organiseren? Of wil je van een andere werkgroep of ander bezit weten, hoe het is befallen?

Meld dit aan André.

Nieuws uit het gereedschapsdepot

We waren aangenaam verrast door de vele aanmeldingen die we kregen om mee te helpen in ons gereedschapsdepot n.a.v. de oproep in de vorige nieuwsmail. Binnenkort beginnen twee nieuwe vrijwilligers en werken we toe naar openstelling op twee ochtenden in de week. Iedere vrijdagochtend van 10 tot 13 uur is de loods in Rozendaal bemand; wil je op een ander moment langskomen dan graag even overleggen [per mail](#).

Deze zomer had vrijwilliger Erik trouwens te maken met andere activiteiten in de loods... ([zie foto rechts](#)).

Nieuws uit de groepen

Buitenplaatswerkgroep de Kemnade

We kunnen ons blijven verbazen over de grote hoeveelheid werk die je met een enthousiaste werkgroep in de 'tuin' kunt doen. Onze werkgroep op de Kemnade (bij Doetinchem) bestaat sinds februari 2015 en we hebben intussen vooral héél veel gesnoeid. Tja, bomen en struiken blijven groeien en weer uitlopen. En we moeten er ook voor zorgen dat bezoekers van het park (dat is misschien een betere omschrijving) niet gehinderd worden door groen, maar ervan kunnen genieten. Iedereen heeft inmiddels zijn eigen draai gevonden en we vinden elkaar altijd bij de gezellige broodjeslunch – door onze kasteelheer Willem uitstekend verzorgd - weer terug.

Door Carla Debets (coördinator) is Henk Kroon

Buitenplaatswerkgroep Den Dam

De buitenplaatswerkgroep Den Dam te Eefde werkt sinds de oprichting in juni 2014 aan het verfraaien, schoonmaken en bijhouden van het 16 ha grote landgoed. Na een rigoureuze kap in 2016 kreeg het bos dermate veel licht dat er een overvloed aan nieuwe vegetatie voor in de plaats kwam. Natuurlijk is niet alles gewenst en het is dan ook sindsdien een regelmatig terugkerende bezigheid van de werkgroep daar waar nodig de diverse plekken op te schonen. Daarnaast is in de zomermaanden van alles te doen in de

siertuin. Op de foto wordt de walkant bij de siertuin schoongemaakt. De werkgroep komt eens in de veertien dagen een dag bij elkaar. Helaas zijn er een paar medewerkers van het eerste uur door omstandigheden afgevallen en zijn we druk op zoek naar nieuwe vrijwilligers.

Gezocht: nieuw thuis voor twee tamme ganzen die nu nog in de tuin wonen (zie foto).

Door Stance Westerhoud (coördinator), telefoon 0651271079.

Werkgroep Kroondomein boswachterij Gortel (opgericht in 2016)

Het kroondomein wordt omringd door rasters om het wild - met name wilde zwijnen - uit de dorpen, kernen en buurtschappen te houden. De rasters zijn halfhoog gemaakt, om het voor herten mogelijk te maken wel verder te kunnen trekken. Het is de bedoeling dat de herten tot aan de IJssel kunnen komen. Bij het overspringen blijft af en toe een hert met de achterpoot hangen tussen het gaas en de spandraad.

Dit dierenleed willen we natuurlijk voorkomen. Daarom monteren wij momenteel 'manchetten' over het raster (zie foto links). Dit doen we door

een rol gaas over het raster uit te rollen en naar beide zijden naar beneden te trekken. De rol gaas wordt vervolgens met een speciale tang en nieten vast gezet aan het raster. Voor montage van het manchet worden eerst de krammen uit de palen verwijderd. Die worden na de montage dan weer vastgezet. Het is een behoorlijk arbeidsintensieve klus, waarbij we per ochtend 5 tot 8 rollen van 50 meter monteren. We zitten inmiddels boven de 2 kilometer.

Kleding

Het gaat goed met de groep, iedereen die vorig jaar is begonnen is nog aanwezig. We hebben recent speciale kleding gekregen (zie volgende pagina) met opdruk: Kroondomein Het Loo Vrijwilliger. Het basispakket bestaat uit T-shirt, Amerikaanse overall, fleecetas en regenpak. Door Gep Kozijn (coördinator).

Hoe zag mijn buitenplaats er vroeger uit?

[Kort geleden](#) zijn een aantal bodemkaarten gepubliceerd en die zijn nu opgenomen in de [kaartviewer voor particulier bezit](#) in Gelderland en de [kaartviewer voor vrijwilligers](#), die SLG heeft gemaakt en kosteloos aanbiedt. Ook andere kaartlagen zijn toegevoegd of geactualiseerd. Het is erg leuk om landgoed of buitenplaats eens te verkennen met deze kaartviewers. Bekijk hoe het gebied waar jullie groep actief is er honderden jaren terug uit zag en wat er nog in het landschap te herkennen is. Waar zijn elementen verdwenen en kunnen we die weer terugbrengen? (zie ook onderstaande plantacties) Op de kaartviewer kan je verschillende kaartlagen over elkaar leggen, zoals de bodemkaart, luchtfoto en historische kaart door ze aan of uit te vinken. Nieuw toegevoegd is de geomorfologische kaart, waarop je de ontstaansgeschiedenis van het landschap kunt aflezen. Ook kun je met het "print" knopje van de viewer het kaartbeeld opslaan als pdf, png of jpg.

Plantmateriaal bestellen voor vrijwilligers

Met de [aanplantactie voor vrijwilligers](#), die we elk najaar houden, kan je groep voordelig plantmateriaal bestellen om oude landschapselementen weer te herstellen. De uitdeeldag voor de plantactie is op 8 december. Let op: eerst overleggen met begeleider of landgoed!

Vooraankondiging knotbomenactie

Knoestige knotbomen vormen al eeuwenlang een vertrouwd beeld in het Nederlandse cultuurlandschap. De gebruiksfunctie is verdwenen, waardoor veel markante knotbomen niet meer in het landschap te vinden zijn. Net als vorig jaar organiseren we een actie om knotessen, -eiken, -elzen of -wilgen aan te planten. Meer informatie binnenkort in Landschapsnieuws en op de [website](#).

Agenda

Zaterdag 16 september Praktijknetwerk bijeenkomst op landgoed de Kemnade
Zaterdag 7 oktober [Coördinatorenbijeenkomst](#)
Vrijdag 27 oktober [Training Veldhulpverlening](#)
Dinsdag 31 oktober [Training Veldhulpverlening](#)
Zaterdag 4 november Landelijke [Natuurwerkdag](#)
Zaterdag 3 maart 2018 Gelderse Werkdag in Nijkerk

NATUURWERKDAG

een initiatief van LandschappenNL

Zorg voor ons landschap
DAT DOEN WE SAMEN